

Державний навчальний заклад
«Уманський професійний аграрний ліцей»

Виховна година

**«Визволення України від німецьких
загарбників»**

Підготував:

майстер виробничого навчання

Громовик Ігор Григорович

м. Умань

Мета: ознайомити здобувачів освіти з бойовими діями за визволення України впродовж 1942-1944 рр.; на прикладі історичних фактів показати якою ціною далась перемога над загарбником нашої Батьківщини; виховувати почуття патріотизму, та національної свідомості.

Однією із жахливих сторінок ХХ століття є Друга світова війна 1939-1945 рр., яка торкнулася і нашої країни. Саме під час цієї війни розпочалось довге і криваве протистояння наших співвітчизників за визволення нашої держави. Тяжкий шлях визволення України тривав з 1942 до 1944 рр., попри гіркоту поразок ми вирвали перемогу у ворога звільнивши нашу державу. Саме цим подіям і присвячена наша зустріч. 28 жовтня вся Україна відзначає річницю визволення від німецько-фашистських загарбників. Багато років тому останній фашист покинув землю нашої Батьківщини.

Але до цього дня потрібно було пройти кілометри шляху, спочатку відступаючи, залишаючи фашистові наші краї, але потім з новими силами, зібравшись кинутися на ворога знову і вже гнати їх до кордону не зупиняючись.

Україна. Її безкрайні поля, зелені ліси і гори, блакитний Дніпро, все вразила пухлина фашистської чуми. Скільки українських хлопців і дівчат пішли на фронт, щоб захищати свою країну. Але на початку червня 41-го все ще було спокійно.

Раптово запала на величезних просторах, застогнала від жахливого болю земля. З світлої солов'їної ночі в чотири години ранку 22 червня на неї обрушилося незліченна кількість бомб і снарядів. Тисячі німецьких гармат відкрили вогонь по радянських прикордонних заставах, у вузлах зв'язку і районах розташування частин і з'єднань Червоної Армії.

Тисячі танків з чорними хрестами прасували гусеницями російські простори. Машина гітлерівської агресії була запущена на повну потужність.

(Перегляд документального відео)

Восени 1942 року на Волзі в районі Сталінграда розпочалася одна з найбільших битв Другої світової війни. У результаті наступу радянської армії 19-23 листопада в оточенні опинилося 330-тис. німецьке угруповання. 2 лютого 1943 року фашистські війська капітулювали. Перемога під Сталінградом відкрила можливість для наступу радянських військ в Україні. 18 грудня 1942 року фашистів вибили із с. Півнівка Міловського району (Луганщина). Того ж дня від нацистів звільнено ще декілька населених

пунктів України. Першим районним центром, звільненим від окупантів, було м. Мілове. 1 066 солдатів і офіцерів загинули за визволення першого міста на українській землі.

Людина і метал, що міцніше? Що сильніше? Переміг чоловік, але якою ціною? Як багато їх залишилося там, на полях, в низинах, в лісах і болотах! А скількох пам'ятають тільки самі близькі люди, не завжди знаючи, під яким обеліском, в якому краю похований син, чоловік, батько, дідусь...

Улітку 1943 року (5 липня - 23 серпня) радянським військам удалося завдати поразки гітлерівським арміям на Курській дузі. Загальний наступ під Курськом дав можливість визволити місто Харків (23 серпня 1943 року). Уперше за всю історію Другої світової війни Москва салютувала визволителям українського міста. Почався загальний наступ, який мав на меті повністю звільнити Україну від німецько-фашистських загарбників. Першим етапом цього плану стала підготовка до визволення Лівобережної України.

Протягом серпня - вересня 1943 року від німців звільнено Лівобережжя з його промисловим серцем — Донбасом. Операції на території Лівобережної України відбувалися в досить важких умовах. Відступаючи, нацисти в безсилій люті теж застосували тактику «випаленої землі» — знищували все, передусім промислові об'єкти й матеріальні цінності, які не можна було вивезти до Німеччини. У жовтні 1943 року радянські війська остаточно ліквідували німецькі плацдарми в районі Мелітополя та Запоріжжя й самі почали закріплюватися на правому березі Дніпра біля Києва та Кременчука. На черзі була операція з визволення столиці України.

На вирішальному етапі битви за Україну радянські війська, зосереджені на теренах України, мали значну перевагу над ворогом. Так, у складі I, II, III та IV Українських фронтів налічувалося понад 2,3 млн. осіб, 28,8 тис. гармат і мінометів, 2 тис. танків і самохідних артилерійських установок (САУ), 2 370 літаків. Українські фронти, відповідно, очолювали відомі полководці (М. Ватутін, І. Конєв, Р. Малиновський, Ф. Толбухін). 9 вересня по 28 жовтня 1944 року радянськими військами була здійснена Карпатська операція, яка закінчилась вигнанням фашистів з Карпат. 27 жовтня 1944 року було звільнено Ужгород, а 28 жовтня радянські війська вийшли на сучасний кордон. Уся етнічна територія України була звільнена.